

TŘEBOŇSKÉ rybníky

fishponds

MOKŘADY
MEZINÁRODNÍHO VÝZNAMU
ČESKÉ REPUBLIKY



WETLANDS
OF INTERNATIONAL IMPORTANCE
OF THE CZECH REPUBLIC

Nadějská rybníční soustava



1. Šumavská rašeliniště
2. TŘEBOŇSKÉ RYBNÍKY
3. Břežský a Novozámecký rybník
4. Lednické rybníky
5. Litovelské Pomoraví
6. Poodří
7. Krkonošská rašeliniště
8. Třeboňská rašeliniště
9. Mokřady dolního Podolí
10. Mokřady Liběchovky a Pšovky
11. Podzemní Punkva
12. Krušnohorská rašeliniště

Mokřady
mezinárodního
významu
České republiky



Ramsarská úmluva

Úmluva o mokřadech, majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva, byla podepsána v roce 1971 v iránském městě Ramsar (odtud zkrácený název „Ramsarská úmluva“). Z původního zaměření na ochranu mokřadů významných z hlediska vodního ptactva se po určité době dospělo k současnému stavu, kdy se prostřednictvím této úmluvy zajišťuje celosvětová ochrana a rozumné užívání všech typů mokřadů. Dnes má Ramsarská úmluva celkem 152 smluvních stran. Česká republika je smluvní stranou od roku 1990.

Každá smluvní strana Ramsarské úmluvy je povinna zařadit alespoň jeden ze svých mokřadů na „Seznam mokřadů mezinárodního významu“ (tzv. List of Wetlands of International Importance) a zajistit adekvátní ochranu a rozumné užívání mokřadů na svém území. Do seznamu jsou zařazovány mokřady splňující přísná kritéria mezinárodního významu pro vodní ptactvo a mezinárodního významu z hlediska ekologie, botaniky, zoologie, limnologie nebo hydrologie. Seznam v současné době čítá 1610 mokřadů celého světa o celkové rozloze 145,2 mil ha. Česká republika má na seznamu zapsáno celkem 12 mokřadů.

V rámci Ramsarské úmluvy je veden také „Seznam ohrožených mokřadů“. Jedná se o přehled mokřadů mezinárodního významu, v nichž došlo, dochází nebo může dojít z nejrůznějších důvodů ke změnám jejich ekologického charakteru a tím k jejich ohrožení, případně zničení. Smluvní strana pak ve spolupráci s odborníky, vědci i politiky hledá vhodné řešení nastalé situace. V České republice zodpovídá za naplňování Ramsarské úmluvy Ministerstvo životního prostředí. Funkci poradního orgánu ve věcech ochrany mokřadů vykonává Český ramsarský výbor, který je složen ze zástupců Ministerstva životního prostředí, pracovníků státní ochrany přírody, pracovníků vědeckých a výzkumných pracovišť a zástupců nevládních organizací. Při řešení vědeckých otázek úmluvy využívá Český ramsarský výbor Expertní skupinu, jejímiž členy jsou odborní pracovníci, kvalifikovaní v ochraně mokřadů a vodního ptactva.

Ramsar Convention

The Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitats signed in Ramsar, Iran, in 1971, is an intergovernmental treaty which provides the framework for national action and international cooperation for the conservation and wise use of wetlands and their resources. There are presently 152 Contracting Parties to the Convention.

The Czech Republic became a contracting party to the Ramsar Convention in 1990.

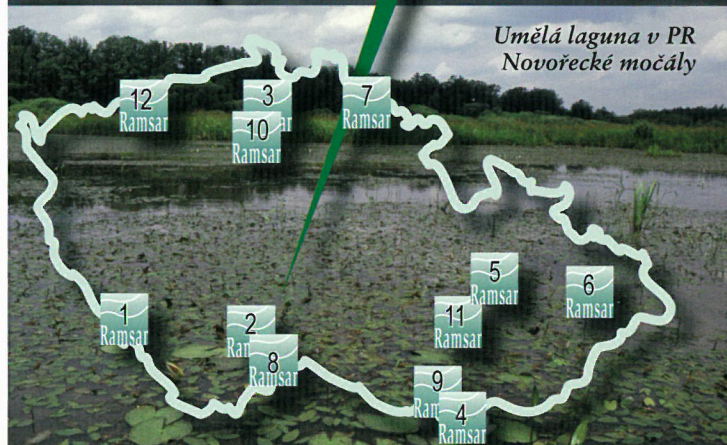
The contracting parties of the Ramsar Convention are obliged to designate, at least, one wetland site of international importance to the List of Wetlands of International Importance and to ensure that all wetlands on their territories are adequately protected through national legislation and enforcement of conservation measures. There are presently 1610 wetland sites, totalling 145.2 million hectares, designated for inclusion in the Ramsar List of Wetlands of International Importance. The Czech Republic has designated 12 wetland sites to the List.

Since the date of accession of the Czech Republic to the Ramsar Convention, the Ministry of the Environment has been a body responsible for implementation of the convention. Moreover, the Czech Ramsar Committee and its Expert group contribute to the effective implementation of the convention.

Redakce: Libuše Vlasáková
Fotografie: Jan Ševčík, Josef Hlásek
Mapy, schémata: Ivan Balák
Grafická úprava a sazba: Ivan Balák
Tisk: Reprintcentrum a.s., Blansko

<http://www.ramsar.org>
<http://www.treboňsko.ochranaprirody.cz>

Vydalo Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Českým ramsarským výborem a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, Správou Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko v roce 2006





PR Horusická blata
na sz. okraji rybníka Horusický

Kormorán velký (Phalacrocorax carbo)



Kopřivka obecná (Anas strepera)



Kvakoš noční (Nycticorax nycticorax)



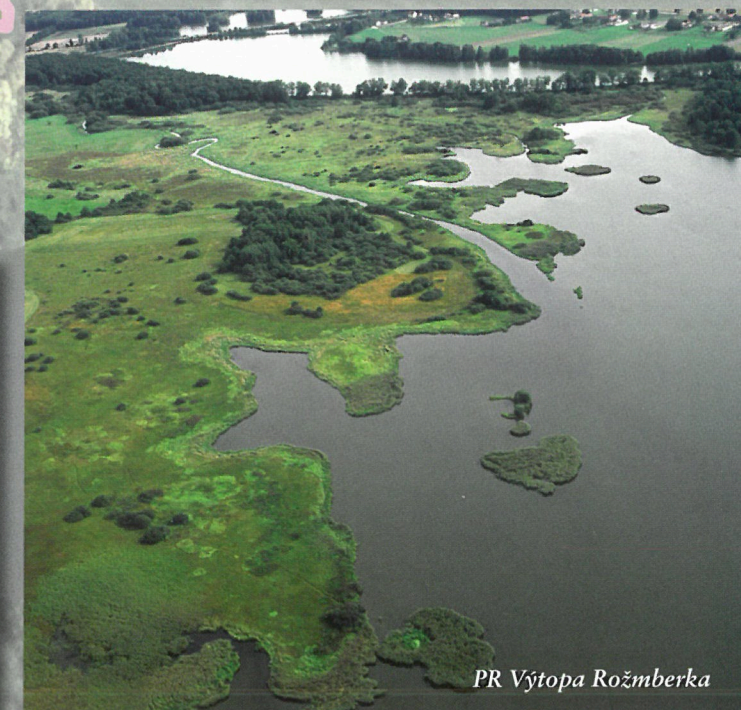
Husa velká (Anser anser)



Pochop rákosní (Circus aeruginosus)



Orel mořský (Haliaeetus albicilla)



PR Výtopa Rožmberka

TŘEBOŇSKÉ RYBNÍKY byly na Seznam mokřadů mezinárodního významu zapsány v roce 1990. Území splňuje kritérium 3a Ramsarské úmluvy svým významem pro vodní ptáky nejen jako hnízdiště, ale především jako významná tahová zastávka.

Jedná se o uměle vytvořený rozsáhlý systém mělkých nádrží různé velikosti (1 – 420 ha) propojených stokami, které byly vybudovány v ploché pánvi odvodňované řekou Lužnicí a Nežárkou na místě původních lesů a mokřadů. Výška vodní hladiny je ve všech nádržích udržována uměle.

Do mokřadu mezinárodního významu je zahrnuto celkem 159 rybníků a biotopy na ně bezprostředně navazující a dále mokřadní společenstva v inundaci řeky, propojené stokami s rybníčními soustavami. Celý mokřad leží uvnitř CHKO a Biosférické rezervace Třeboňsko. Mimo jiné zahrnuje Horusický rybník, Horusická blata, rybníky Kaňov, Rod, Rožmberk, soustavu rybníků u Vitmanova, Staré Jezero, Velký a Malý Tisý, Vizír a říční inundaci Novořecké močály. Celková výměra mokřadu je 9710 ha.

Na močálavité prostředí Třeboňských rybníků je vázána celé řada vodní a bažinné květeny a cenná společenstva bezobratlých živočichů a obratlovců, zejména ptáků. Mnohé druhy jsou v kategorii ohrožených nebo vzácných. Pozorovat zde můžeme např. orla mořského, pochopa rákosního, volavku popelavou, volavku bílou, kvakoše nočního, čápa bílého i černého, řadu druhů vrubozobých a potápek, v období tahu desítky druhů bahňáků či hejna severských hus. Ze savců vydru říční. Jedním z hlavních problémů ochrany Třeboňských rybníků je vysoká eutrofizace vod způsobená splachy ze zemědělsky obhospodařovaných ploch a vlastním rybářským obhospodařováním a dále vysoké obsádky kapra. V lokalitách probíhá komplexní monitorování vodních ptáků, sčítání ptáků v období tahu a v hnízdním období, sledování kvality vody, potravních podmínek a dalších faktorů určujících výskyt vodních ptáků na rybnících. Probíhá i základní botanický a zoologický výzkum.

TŘEBOŇ FISHPONDS was designated under the Ramsar Convention as a Wetland of International Importance in 1990, complying with the criterion 3a – being an important breeding and stop-over site for waterfowl on migration.

The site is a complex of shallow, man-made water bodies (fishponds) of differing size, from 1 to 420 ha, that are connected through artificial channels. The fishponds were constructed in the flat valley bottom between the Lužnice and Nežárka rivers - replacing the original forests and wetlands. Water levels are maintained artificially.

The Ramsar site includes 159 fishponds and their habitats closely connected with them, as well as wetlands located within the river floodplain, and connected through water channels with the fishpond complex. The whole Ramsar site lies within the Třeboň Basin Biosphere Reserve and Protected Landscape Area. Included are fishponds such as Horusický, Kaňov, Rod, Rožmberk, a complex of fishponds at Vitmanov, Staré Jezero, Velký and Malý Tisý and Vizír, amongst many others, and wetlands located in the inundation of the New River called Novořecké močály. The total area of the site is 9,710 ha.

The fishponds themselves and the wetland habitats along their shores, support valuable communities of water and wetland plants, and invertebrate and vertebrate species. Of the many bird species found here, several are on the red-data list as endangered or rare species. Birds one might see are: white-tailed eagle (Haliaeetus albicilla), marsh harrier (Circus aeruginosus), grey heron (Ardea cinerea), great white egret (Egretta alba), night heron (Nycticorax nycticorax), white stork (Ciconia ciconia), black stork (Ciconia nigra), and many species of wildfowl (geese and ducks) and grebes. During migration the site supports tens of species of waders and large flocks of northern geese. It is also an important site for the otter Lutra lutra.

A major problem of the whole area is increased water eutrophication due to nutrients leaching from surrounding fields, but also as a result of active fishpond management which includes the high stocking of fish (carp).

An extensive monitoring of waterfowl is performed – bird counting during migration and nesting, monitoring of water quality, food supply and other factors impacting on waterfowl occurrence on the fishponds. Much other botanical and zoological research is also carried out.